

Jõgevamaale saabub masin, mis teeb heinast head kütust

Siniseks Konradiks ristitud masin hakkab uurima Alam-Pedja niitudel tehtud silo.

2 arvamust

10. juuli 2010 07:30

Rahvusvahelise projekti Prograss raames jõuab juulikuu lõpus Saksamaalt Jõgevamaale Puurmanisse nutikas seadeldis, mis suudab tavalisest silost kateldele sobivat heinakütust ja biogaasi toota. Asjatundjad loodavad, et tänu sellele moodsas katsemasinas kasutatavale tehnoloogiale saab meie kaitsealade liigirikastel niitudel ja mujalgi kasvav hein peagi soojatootjate hulgas nõutud kaubaks. Praegu on Eestis olemas vaid üks spetsiaalselt heina põletamiseks mõeldud katlamaja, mis hakkas Lihulas Matsalu rahvusparki lamminiitudelt pärit heinast sooja tootma eelmisel aastal. Teised katlamajad pole aga niiduheinast kui kütusest huvitatud, kuna selle põletamisel kogunevad katelde seintele korrodeerumist soodustavad ühendid.

Esimest korda demonstreeriti Sinist Konradit tänava märtsis Saksamaal. Foto: Foto: Katrin Heinsoo

Sinise Konradi vajalik oskus

Mõne nädala pärast Puurmani lähedal üles seatav Sinine Konrad, mis on nime saanud oma loojalt, oskab just need pinnuks silmas olevad ühendid silost eemaldada. Nii Eesti, Saksamaa kui ka Walesi looduskaitsele väärtuslike rohumaade hooldamist uurivast projektist rääkinud maaülikooli vanemteaduri Katrin Heinsoo sõnul on masina tööpõhimõtte lihtne. „Kahte merekonteinerisse paigutatud tehnika leotab hakitud silo kuuma veega ja eraldab selle massi tigupressiga tahkeks ja vedelaks osaks,” kirjeldas Heinsoo. „Vedelik läheb edasi biogaasireaktorisse ning selles toodetud gaas kasutatakse sealsamas ära leotusvee kuumutamiseks ja tahke osa kuivatamiseks.”

Selle protseduuri käigus peaksid katlaid kahjustavad ühendid silost välja ligunema ning nii on võimalik kuivast materjalist väärt küttepelleid teha. Heinsoo ütles, et omataolise tehnoloogia esimeseks prototüübiks olev Sinine Konrad suudab päevas töödelda poole rulli jagu silo. Puurmani lähistel hakkavad teadlased masina abil uurima Alam-Pedja looduskaitseala luha- ja puisniitudel mullu tehtud silo. Heinsoo viitas, et Alam-Pedja looduskaitseala on selliseks katsetuseks igati sobiv paik, kuna sealsed suurvee ajal üleujutatavad lamminiidud on Eesti kõige suurema biomassi produktsooniga. Uuringud on nimelt näidanud, et ühelt niid hektarilt saab seal lausa 5,7 tonni kuivainet. Tavaliste aruniitude puhul on see näitaja üldjuhul poole väiksem. Sinine Konrad jääb Puurmani lähistele kuni septembrini.

Lihulas juba köetakse heinaga

- Läänemaal Lihulas on kohalikus katlamajas juba ligi aasta heinast sooja toodetud ja selle najal elati seal üle ka esimeseks proovikiviks olnud kärekülm talv.

- Lihula Soojus OÜ juhataja Tõnu Teesaar ütles, et kuigi katlamaja võib ühe talvega põletada 1400 tonni heina, siis see talv kulus seda vähem. Kevade poole kippus hein niiskuse tõttu jäätuma ja tuli hakata hakkepuitu kasutama. „Nii kulus meil seekord 800 tonni heina ja 300 tonni haket,” sõnas Teesaar, kelle sõnul on uus katel end igati õigustanud.

